

СЪВМЕСТНИ ДОКЛАДИ ЗА НОВИ ПСИХОАКТИВНИ ВЕЩЕСТВА

През 2017 г. Европейският център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите (ЕЦМНН) и Европол изготвиха съвместни доклади за следните вещества:

- *N*-(1-amino-3-methyl-1-oxobutan-2-yl)-1-(cyclohexylmethyl)-1H-indazole-3-carboxamide (AB-CHMINACA);

- *N*-(1-amino-3,3-dimethyl-1-oxobutan-2-yl)-1-(cyclohexylmethyl)-1H-indazole-3-carboxamide (ADB-CHMINACA);

- methyl 2-([1-(5-fluoropentyl)-1H-indazole-3-carbonyl]amino)-3,3-dimethylbutanoate (5F-MDMB-PINACA);

- 1-(4-cyanobutyl)-*N*-(2-phenylpropan-2-yl)indazole-3-carboxamide (CUMYL-4CN-BINACA);

- *N*-(4-fluorophenyl)-*N*-(1-phenethylpiperidin-4-yl)isobutyramide (4-fluoroisobutyrylfentanyl or 4F-iBF);

- *N*-phenyl-*N*-[1-(2-phenylethyl)piperidin-4-yl]tetrahydrofuran-2-carboxamide (tetrahydrofurfanylfentanyl or THF-F).

Докладите са достъпни на:
<http://www.emcdda.europa.eu/>

National Early Warning System

БРОЙ 2

Информационен бюлетин

за нови психоактивни вещества
и нови начини на употреба

Съдържание:

Новини

Нови психоактивни вещества в България през 2016 г. и началото на 2017 г.	2
Употреба на нови психоактивни вещества в България през 2016 г.	3
Нарастване на случаите на изземвания на карфентанил в Европа.....	3

Внимание

Смъртни случаи, свързани с употреба на furanylfentanyl.....	4
---	---

Какво трябва да знаем за ...

Появяващите се нови психоактивни вещества в Европа	6
--	---

Препечатано

Нови психоактивни вещества, идентифицирани в Европа през 2016 г.....	7
--	---

Издава:

Национален фокусен център
за наркотици и наркомании
www.nfp-drugs.bg
www.ews-nfp.bg

За контакти:

София, 1303
ул. „Пиротска 117“
тел.: 02 832 6137
e-mail: office@nfp-drugs.bg

Рекламно каре

НФЦ Ви предоставя възможност да популяризирате Ваши инициативи, събития и др.

Нови психоактивни вещества в България през 2016 г.

През 2016 година в България са идентифицирани 15 нови психоактивни вещества в 128 случая на изземване. Общото тегло на иззетите нови психоактивни вещества е 12670,71 грама.

Синтетичните канабиноидите са най-често срещаните нови психоактивни вещества в България по отношение на броя на случаи и количество - 124

отделни случая на идентифициране (96,9%), общо тегло 12 668 гр. Националната система за ранно предупреждение е информирана за два случая на идентифицирани вещества от групата на катиноните (4-СМС/ clephedrone и хлор метамфетамин) и един фенилетиламин (4-СМА).

Най-голямото количество идентифициран синтетичен канабиноид в България за периода е веществото 5F-MDMB-PINACA - 4010 грама.

MDMB-CHMICA е най-често идентифицирания синтетичен канабиноид - 81 случая.

6 нови психоактивни вещества са идентифицирани за първи път в България през 2016 г. – 4-СМС (clephedrone), 5F-MDMB-PINACA, 5F-AMB-ПИЦИ, 5F-AB-PINACA, MDMB-CHMCZCA и CUMYL-5F-PINACA.

Нови психоактивни вещества, идентифицирани в България в началото на 2017 г.

През първата половина на 2017 г. в България са идентифицирани 11 нови психоактивни вещества в 34 случая на изземване. Общото тегло иззети НПВ е 1791,75 грама.

Продължава тенденцията, наблюдавана в последните години, най-често идентифицираните вещества в България да спадат към групата на синтетичните канабиноиди (по отношение на броя случаи) – общо 33. MDMB-CHMICA е най-често идентифицираният синтетичен канабиноид – 18 случая (комбинации между различни канабиноиди и като самостоятелна субстанция).

Най-голямото количество идентифицирано НПВ за периода е 1000 гр. - DMAA (идентифицирано като самостоятелна субстанция).

3 НПВ са идентифицирани за първи път - FUB-AMB, MMB-CHMICA и ADB-CHMINACA.

НОВИНИ

Употреба на нови психоактивни вещества в България през 2016 г.

Според данните от Националното представително проучване относно нагласи и употреба на психоактивни вещества сред общото население в България (на възраст 15-64 години) 1,1% от анкетираните са употребявали поне веднъж в живота си нови психоактивни вещества (при доверителен интервал от 95%, 0,8-1,4%; приблизително 37 030 – 64 802 души). През последните 12 месеца, 0,4% от анкетираните на възраст 15-64 г. съобщават за наличие на такава употреба (0,5% от мъжете; 0,3% от жените). Във възрастовата група 15-34 г., разпространението на употребата на т.нар. „дизайнерска дрога“ през последната година е 1,1% (1,3% от мъжете и 0,9% от жените). По отношение на употребата на нови психоактивни вещества през последните 30 дни само 0,1% от лицата на възраст 15-64 г. (и то само мъже) съобщават за наличието на такава. Употребата през последния месец при младото население от 15-34 г. също е 0,1 %.

Нарастване на случаите на изземвания на карфентанил в Европа

Данните, докладвани чрез системата за ранно предупреждение на ЕС, показват значително увеличаване на откриванията на карфентанил при конфискации и смъртни случаи в Европа през първите 6 месеца на 2017 г..

Карфентанил е мощен опиоид от семейството на фентанилите. Ефектите му имат някои сходства с други опиоиди като морфин и фентанил (еуфория, релаксация, аналгезия, седация, брадикардия, хипотермия и респираторна депресия). Употребата на веществото може да доведе до потенциална зависимост.

Веществото бе официално докладвано през февруари 2013 г. от Латвия. Между 2012 г. и 2015 г. идентифицирането на карфентанил е ограничено до 2 държави-членки (Латвия и Литва). През 2016 г. е идентифицирано в Естония и Финландия. През 2017 г. още пет държави са идентифицирали за първи път на тяхна територия карфентанил (Белгия, Германия, Норвегия, Швеция и Обединеното кралство).

Европейският център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите (ЕЦМНН) е информиран за общо 755 конфискации от 7 държави-членки: Естония (116 случая), Германия (3), Финландия (2), Латвия (387), Литва (233), Швеция, Обединеното кралство (10). Последните отчетени идентифицирания са направени през юни 2017 г.

Приблизително 2,7 кг карфентанил на прах са иззети в Европа. При най-малко 278 изземвания карфентанил е присъствал в смеси с хероин. В 4 случая присъства кокаин в допълнение към хероин и карфентанил. Веществото също е

открито в смеси с други опиоиди: фентанил (81 случая), метадон (13), фентанил и фуранилфентанил (10), фентанил и акрилоилфентанил (7), фуранилфентанил (4), трамадол и акрилоилфентанил.

Карфентанил се продава като хероин или присъства в хероина на пазара в най-малко 3 държави-членки (Латвия, Литва и Обединеното кралство).

Общо 53 смъртни случая, свързани с карфентанил, са съобщени на ЕЦМНН. Присъствието на карфентанил е потвърдено при 48 от тези смъртни случаи, докладвани от Белгия (1 случай), Естония (6), Финландия (1), Литва (7), Норвегия (1), Швеция (3).

48 аналитично потвърдени смъртни случаи са настъпили между ноември 2016 г. и първата половина на 2017 г.; поне 28 (57%) от смъртните случаи са настъпили в Обединеното кралство между февруари и май 2017 г. В повечето случаи причината за смъртта все още не е съобщена, тъй като тече разследване. В поне 3 случая карфентанил доказано допринася за смъртта.

Съществуват индикации, че част от наличния на пазара карфентанил се синтезира от химически компании, базирани в Китай. Карфентанил се продава както в интернет, така и в „darknet“. Предлага се в количества на едро и в малки дози.

Данните от конфискациите на правоприлащите органи и разследванията на смъртта потвърждават, че карфентанил се употребява от проблемно употребяващите опиати, включително тези, които инжектират хероин и други незаконни опиоиди. Тъй като карфентанил се продава като хероин или присъства в него, има вероятност много употребяващи да не разберат, че го взимат, а това може да увеличи риска от тежко и фатално отравяне.

Данни от Европа, Съединените щати и Канада показват, че карфентанил, също може да се предлага като кокаин.

Подобно на другите фентанили, най-сериозният здравен риск при употребата на карфентанил вероятно е бърза и тежка респираторна депресия, което при предозиране може да доведе до апнея, дихателен арест и смърт. Рискове за здравето, свързани с карфентанил, могат да се изострят от: потенциално фаталните минимални количества; липса на опит с неговите ефекти и дозировка; употребата на други депресанти на централната нервна система по едно и също време (като други опиоиди, бензодиазепини, габапентаноиди и алкохол).

В България няма случаи на идентифициране/изземване на веществото.

ВНИМАНИЕ

Смъртни случаи, свързани с употреба на *furanylfentanyl*

Швеция е информирала за 9 смъртни случая, свързани с употреба на *furanylfentanyl* – мощен синтетичен опиоид, аналгетик, структурно свързан с *fentanyl*.

Всички починали са мъже на възраст между 25 и 38 години. *Furanylfentanyl* е единственото

вещество, открито в кръвта на 2 от починалите. Във всички останали случаи е установено наличие и на други вещества.

Веществото е идентифицирано в 10 страни – Австрия, Дания, Естония, Финландия, Франция, Германия, Люксембург, Полша, Словения и Швеция.

В последните няколко години е регистрирано рязко повишаване на наличните опиоиди на пазара на наркотици в Европа. Тези вещества основно са производни на фентанил, известни са като „фентанили“. От първия докладван фентанил през 2012 г., общо 24 фентанила са идентифицирани и докладвани до ЕЦМНН.

Повечето от тях са съобщени от началото на 2016 г., включително 6 през последните 9 месеца. Новите фентанили се предлагат и употребяват като заместители на незаконни опиоиди, понякога без знанието на потребителите. Няколко фентанила са открити, предлагани като хероин, бензодиазепини или кокаин в Европа.

Нараства броят на регистрираните сериозни нежелани ефекти от употребата, включително смъртни случаи, свързани с тези вещества.

При смъртните случаи, докладвани от Швеция, освен furanylfentanyl, бяха открити редица други вещества. Те включват бензодиазепини, прегабалин и антидепресанти.

В 1 случай са открити други опиоиди (трамадол и оксикодон).

Подобно на други фентанили, най-сериозният остър здравен риск от употребата на furanylfentanyl вероятно е бърза и тежка респираторна депресия, която при предозиране може да доведе до спиране на дишането и смърт.

Рисковете за здравето, свързани с употреба на furanylfentanyl, могат да се изострят от: трудността при разреждане на веществото, чиято активност е потенциално фатална в малки количества; като се използват пътища на прилагане, които бързо позволяват големи количества от веществото да достигнат кръвния поток (като инжектиране, инсуфлация и инхалация); липса на опит с неговите ефекти и дозировка; употребата на други депресанти

на централната нервна система по едно и също време (като други опиоиди, бензодиазепини, габапентаноиди и алкохол); липса на толерантност към опиоидите; самостоятелната употреба на веществото (например у дома), което би затруднило употребяващите да се обърнат за помощ при предозиране.

В България няма случаи на идентифициране/изземване на веществото.

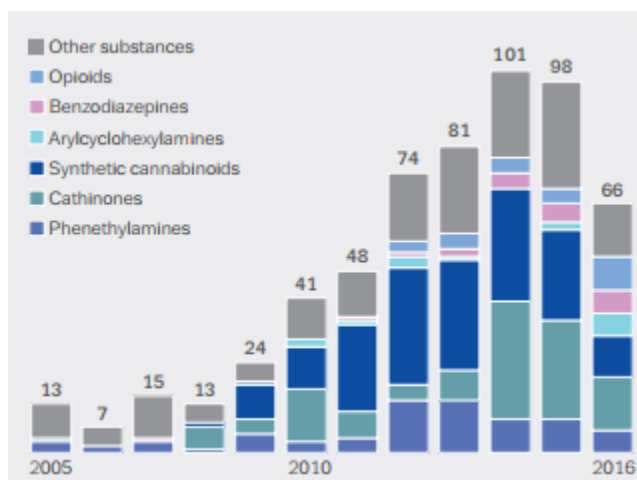
КАКВО ТРЯБВА ДА ЗНАЕМ ЗА...

Появяващите се нови психоактивни вещества в Европа

Новите психоактивни вещества (НПВ) продължават да бъдат голямо предизвикателство за общественото здраве в Европа. Наркотиците, които не попадат под международен контрол представляват широк диапазон от синтетични вещества, включително канабиноиди, катинони, опиоиди, бензодиазепини и др.

През 2016 г. за пръв път чрез Европейската система за ранно предупреждение за нови психоактивни вещества (EWS) са идентифицирани 66 НПВ – средно по повече от едно вещество на седмица. Въпреки че този брой сочи забавяне на темпото, при което новите вещества се появяват на пазара (98 вещества са открити през 2015 г.), нивото на появяващите се вещества остава високо. До края на 2016 г. ЕЦМНН наблюдава повече от 620 НПВ (през 2013 г. те са били около 350).

Брой и категории НПВ, идентифицирани за първи път в периода 2005 – 2016 г.

По-бавната скорост на изземвания/ идентифицирания на нови вещества в Европа може да се припише на редица фактори. Новото законодателство в някои държави-членки създаде по-рестриктивна правна среда, с по-малко стимули за производителите да се включат в играта на „котка и мишка“ с регулаторите.

Директорът на ЕЦМНН Алексис Госдеел коментира: „Случаите на нови идентификации на НПВ предполагат, че взетите мерки, като например новото законодателство и регулациите, насочени към магазините, които продава тези продукти, съдържащи НПВ, могат да окажат влияние върху появата на нови вещества на пазара. Но въпреки положителните признаци за забавяне на появата на продуктите, съдържащи нови вещества, общата им наличност остава висока. Виждаме, че продажбите на тези вещества стават по-нелегални, с продажби, движещи се онлайн или на пазара на незаконни наркотици, ...”.

През 2015 г. са регистрирани почти 80 000 конфискации на НПВ, общо синтетичните канабиноиди и синтетичните катинони представляват над 60% от всички конфискации на нови вещества през 2015 г. (над 47 000). През юли 2016 г. MDMB-CHMICA стана първият синтетичен канабиноид, за който бе изготвен доклад за оценка на риска от ЕЦМНН след регистрирани множество данни за опасни ефекти от употребата му (включително около 30 смъртни случая) свързани с употребата му. Това доведе до решение през февруари 2017 г. за поставяне под контрол на веществото в Европа.

Във връзка с Европейския доклад за наркотиците 2017 г. е изготвен нов анализ на високорисковата употреба на новите психоактивни вещества, която се фокусира върху проблемната им употреба в редица демографски групи включително: инжекционно употребяващи опиати и

амфетамини; лишени от свобода; бездомни и мъже, които правят секс с мъже. Докладът се съсредоточава върху употребата на синтетични катинони, синтетични канабиноиди и нови синтетични опиоиди, както и свързаните с тях вреди и отговори.

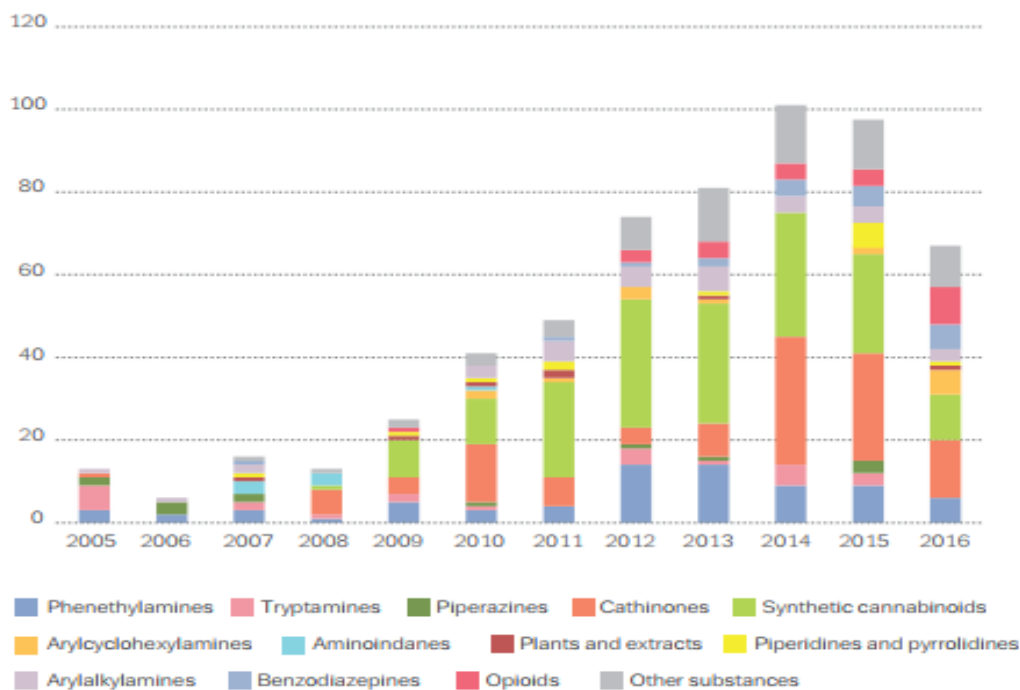

ПРЕПЕЧАТАНО

Нови психоактивни вещества, идентифицирани в Европа през 2016 г.

Шестдесет и шест нови психоактивни вещества бяха официално докладвани за първи път в Европа през 2016 г. (фигура 2). От веществата, идентифицирани през 2016 г., 14 са катинони, 11 са синтетични канабиноиди. Те представляват и двете най-големи категории нови психоактивни вещества, които ЕЦМНН наблюдава чрез Системата за ранно предупреждение на Европейски съюз. Докладвани бяха също девет опиоиди, шест фенетиламини, шест арилциклохексилламини, шест бензодиазепини, три арилалкиламини, един пиперидин / пиролидин и 10 вещества, които не принадлежат към никоя от предишните групи.

Брой и категории нови психоактивни вещества, идентифицирани за първи път в Европа (2005 – 2016 г.)

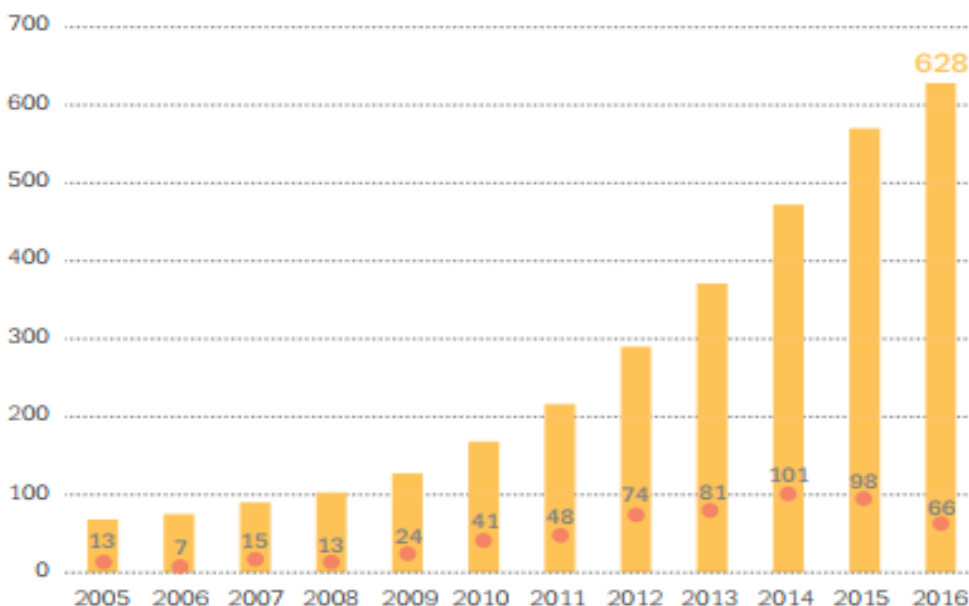
Източник: Европейски мониторинг център за наркотици и наркомании

Трябва да се отбележи, че броят на наличните на пазара на наркотици синтетични опиати, които бележат значително увеличение от 2009 г. насам. Тези изключително мощни вещества могат да се продават като хероин и други незаконни опиоиди и представляват сериозни рискове за индивидуалното и общественото здраве.

За всяко ново вещество, което е съобщено от Мрежата за първи път, ЕЦМНН анализира и преглежда наличната информация, с цел да идентифицира други важни данни, които по-рано биха могли да са публикувани. Ако бъде потвърдено като ново вещество, ЕЦМНН отправя официална нотификация от името на докладващата страна на идентификация на веществото за първи път в Европа. Уведомлението включва имена и идентификатори на веществото, химични и физични свойства, аналитични методологии за неговото идентифициране, фармакология, токсикология, обстоятелства на откриване и всяка друга подходяща информация. Това се предава в мрежата по имейл. На този етап ЕЦМНН започва официално да наблюдава веществото като ново съгласно законовите изисквания.

През 2016 г. 460 съществуващи профили на нови психоактивни вещества са прегледани и актуализирани с нова информация, предоставена на ЕЦМНН от страните-членки. В края на годината общият брой на наблюдаваните от ЕЦМНН нови психоактивни вещества, предлагани на европейския пазар на наркотици е 628.

**Брой нови психоактивни вещества, идентифицирани за първи път в Европа и
общ брой нови психоактивни вещества, наблюдавани от ЕЦМНН (2005 – 2016 г.)**

Източник: Европейски мониторинг център за наркотици и наркомании